

Staršovstvům farních sborů
a předsednictvům konventů ČCE

Praha, 7. srpna 2025
Č.j.: ÚCK/264-3/2025

Zahájení řízení o změnách Církevního zřízení

Milé sestry, milí bratři,

synodní rada v souladu s CZ § 28 odst. 6 tímto zahajuje řízení o změnách Církevního zřízení, jak jí to ukládá 3. zasedání 36. synodu ČCE svými usneseními č. 26, 27 a 40.

Staršovstva farních sborů tedy žádáme, aby se vyjádřila k níže uvedeným navrhovaným změnám Církevního zřízení, jež následně projednají také konventy na svých letošních podzimních zasedáních.

K zaznamenání výsledku Vašeho jednání použijte, prosíme, formulář v závěru tohoto dopisu.

Připomínáme, že v průběhu tohoto řízení již **není možné navrhopvat žádné další změny předložených návrhů**.

Jménem synodní rady předem děkujeme za Vaše vyjádření a bratrsky Vás pozdravujeme,

Pavel Pokorný
synodní senior

Jiří Schneider
synodní kurátor

Usnesení synodu č. 26/1 – Funkční období správních orgánů

Synod ukládá synodní radě, aby zahájila řízení o změnách Církevního zřízení §§ 9, 11, 23, 25, 28 a 36b. Dosavadní znění uvedených paragrafů se mění takto:

§ 9. Správní orgány a další volené orgány

1. Správní orgány svolává k řádným i mimořádným zasedáním jejich předseda. Zasedání jsou neveřejná.
2. Správní orgány volí zpravidla ze svých členů funkcionáře k výkonu stálých prací a rozdělují práci a úkoly mezi své členy i mezi jiné členy sborů, jež spravují.
3. **Funkční období správních orgánů je šestileté.**
4. ~~3. Členové i náhradníci správních orgánů jsou kromě členů virilních voleni na dobu funkčního období příslušného správního orgánu, šest let. Úřad vykonávají, pokud nová volba na jejich místo nenabude platnosti. Správní orgán vykonává svou činnost, pokud nová volba nenabude platnosti. Totéž platí i pro ostatní volené orgány.~~
5. ~~4. Uprázdnil-li se předčasně místo člena staršovstva, nastupuje na uvolněné místo náhradník, který zastává funkci do konce funkčního období správního orgánu, do něhož byl povolán. Člena, na jehož místo nastoupil. Obdobně jako ve staršovstvu se postupuje při povolávání náhradníků ve všech orgánech volených v církvi a v jejích zařízeních s výjimkou synodní rady a seniorátních výborů.~~
6. ~~5. Uprázdnil-li se předčasně místo člena synodní rady nebo seniorátního výboru, je na jeho místo povolán náhradník, který zastává funkci do nejbližšího shromáždění, jež provede doplňovací volbu.~~
7. ~~6. Členové seniorátního výboru a členové synodní rady mohou být voleni do téže funkce nebo do funkce nižší na dvě funkční období po sobě jdoucí. Na třetí navazující období může být kandidát zvolen do téže funkce nebo nižší pouze tehdy, obdrží-li alespoň dvě třetiny platných hlasů. Volba na čtvrté navazující období je vyloučena. Povolání náhradníka do funkce člena podle předchozího odstavce se do funkčního období nezapočítává.~~

§ 11. Poslanci do shromáždění

3. Poslanci úřad vykonávají **do konce funkčního období shromáždění, jehož jsou členy. Funkční období shromáždění končí počátkem funkčního období nově zvoleného shromáždění, tak dlouho, dokud volba nového poslance na jejich místo nenabude platnosti.**

§ 23. Staršovstvo

5. Staršovstvo volí ze svého středu **poslance konventu a jejich náhradníky, a to na dobu funkčního období konventu, které je čtyřleté** na čtyřleté funkční období poslance konventu a jejich náhradníky.

§ 25. Seniorátní shromáždění (konvent)

5. Konvent volí na šestileté **funkční** období seniorátní výbor. Seniorátní výbor je čtyřčlenný nebo šestičlenný podle rozhodnutí konventu, náhradníci jsou čtyři. Z farářů v činné službě seniorátu volí konvent seniora, jeho prvního příp. i druhého náměstka a dva náhradníky a ze starších seniorátu seniorátního kurátora, jeho prvního příp. i druhého náměstka a dva náhradníky. Za členy nebo náhradníky seniorátního výboru nelze volit kandidáty, kteří jsou v den volby starší 70 let. Volby potvrzuje synodní rada.
6. Konvent volí ~~na čtyřleté funkční období~~ poslance na synod a jejich náhradníky, **a to na dobu funkčního období synodu, které je čtyřleté.**
7. Konvent se usnáší o návrzích na synod.
8. Konvent volí na dobu určitou seniorátní faráře nebo jáhny.

§ 28. Shromáždění povšechného sboru (synod)

9. Synod volí na šestileté **funkční** období šestičlennou synodní radu, a to z farářů synodního seniora, jeho prvního náměstka, druhého náměstka a tři náhradníky. Ze starších volí synodního kurátora, jeho prvního náměstka, druhého náměstka a tři náhradníky.
10. Volitelný je ten, kdo dosáhl 35. roku věku, v den volby není starší 70 let a působí jako farář nebo presbyter.
11. Synod uvádí členy synodní rady v úřad.
12. Synod volí ~~na dobu šesti let~~ členy pastýřských rad a jejich náhradníky, **a to na dobu funkčního období pastýřských rad, které je šestileté.**
13. Ze svých členů synod volí devět členů a tři náhradníky odvolací komise. Funkční období ~~členů~~ odvolací komise je totožné s funkčním obdobím synodu.

§ 36b. Přechodná ustanovení k novele církevního zřízení přijaté 4. zasedáním 36. synodu

1. **Pro sjednocení funkčních období správních a ostatních volených orgánů dle novely církevního zřízení a řádů bude při nejbližší volbě kteréhokoli člena příslušného orgánu zvolen celý orgán i jeho náhradníci. To neplatí, volí-li sborové shromáždění každé tři roky polovinu staršovstva. Počátkem funkčního období nově zvoleného orgánu zanikají funkce všech členů a náhradníků dosavadního orgánu. Funkční období zkrácené v důsledku sjednocení funkčních období se jednotlivým členům orgánů nezapočítává jako funkční období ve smyslu § 9 odst. 6 církevního zřízení.**

Synod v r. 2024 uložil konventům, aby zaslaly svá stanoviska k záměru připravit úpravu Církevního zřízení a řádů tak, aby ve věci funkčních období pro správní orgány i shromáždění nebylo rozhodující funkční období jednotlivých osob, nýbrž šestileté funkční období příslušného orgánu nebo čtyřleté funkční období příslušného shromáždění. Tento záměr podpořily konventy všech 14 seniorátů. V návaznosti na to předložila synodní rada letošnímu zasedání synodu výše uvedený návrh změn Církevního zřízení.

V navrhované právní úpravě není rozhodující věcí funkční období jednotlivých osob, nýbrž šestileté funkční období příslušného orgánu nebo čtyřleté funkční období příslušného shromáždění. Uprázdnilo se jakýmkoli způsobem místo člena kteréhokoli orgánu nebo místo poslance kteréhokoli shromáždění, bude na ně povolán příslušný náhradník, který bude v orgánu či ve shromáždění působit do konce jeho funkčního období bez ohledu na to, za jak dlouhou dobu toto funkční období skončí (s výjimkou SV a SR, kde bude platit dosavadní zvláštní režim). Příslušné shromáždění nebo orgán v případě potřeby provede volbu dalšího náhradníka, aby byl k dispozici dostatečný počet náhradníků. Na konci funkčního období orgánu nebo shromáždění budou najednou zvoleni všichni členové nového orgánu nebo všichni poslanci nového shromáždění a stanovený počet jejich náhradníků.

Výsledek projednání tohoto návrhu konventy bude předložen synodu v květnu 2026, který o něm s konečnou platností rozhodne. Synodu budou zároveň předloženy potřebné úpravy souvisejících řádů. Předběžně půjde o Řád o správě církve, Jednací a volební řád, Řád pastýřské služby, Řád hospodaření církve, Statut Jeronýmovy jednoty a Řád diakonické práce.

Usnesení synodu č. 27/1 – Úprava věkových hranic pro volby

Synod ukládá synodní radě, aby zahájila řízení o změně Církevního zřízení § 2 odst. 3 a § 22 odst. 3. Dosavadní znění uvedených paragrafů se mění takto:

§ 2. Práva a povinnosti členů církve

*3. Hlasovací právo mají členové, kteří plní své povinnosti v církvi a jsou starší ~~18~~ **16** let.*

§ 22. Sborové shromáždění

*3. Sborové shromáždění volí z členů sboru, kteří dovršili ~~21~~ **18**. rok věku a kteří mají hlasovací právo, na šestileté funkční období staršovstvo spolu s náhradníky.*

Synodní rada se ve spolupráci se svým poradním odborem (dříve komisí) pro reformu správy církve zabývala **komplexní revizí věkových hranic** v Církevním zřízení a rádech a předložila letošnímu synodu návrh, aby

- a) věková hranice pro aktivní hlasovací právo (právo volit) byla **snížena na 16 let** (z 18 let),
- b) věková hranice pro pasivní hlasovací právo (právo být volen) byla **snížena na 18 let** (z 21 let),
- c) spodní věková hranice pro hlasovací právo zástupce mládeže na sborovém shromáždění byla **snížena na 16 let** (z 18 let).

Pokud jde o horní věkové hranice, synodní rada po zralé úvaze synodu žádné změny nepředložila.

Výsledek projednání tohoto návrhu konventy bude předložen synodu v květnu 2026, který o něm s konečnou platností rozhodne. Synodu budou zároveň předloženy úpravy souvisejících řádů, a to Jednacího a volebního řádu čl. 5 odst. 5 (snížení věkové hranice pro právo volit z 18 let na 16 let) a Řádu výchovy a vzdělávání v církvi čl. 7 odst. 11 (snížení spodní věkové hranice pro hlasovací právo zástupce mládeže na sborovém shromáždění z 18 let na 16 let).

Usnesení synodu č. 40/7 – Reforma seniorátů – navýšení možného počtu členů SV

Synod ukládá synodní radě, aby zahájila řízení o změně § 25 odst. 5 Církevního zřízení. Dosavadní znění § 25 odst. 5 se mění takto:

§ 25. Seniorátní shromáždění (konvent)

- 5. Konvent volí na šestileté období seniorátní výbor. Seniorátní výbor je čtyřčlenný, ~~nebo~~ **šestičlenný nebo osmičlenný** podle rozhodnutí konventu, náhradníci jsou čtyři. Z farářů v činné službě seniorátu volí konvent seniora, jeho prvního příp. i druhého **a třetího** náměstka a dva náhradníky a ze starších seniorátu seniorátního kurátora, jeho prvního příp. i druhého **a třetího** náměstka a dva náhradníky. Za členy nebo náhradníky seniorátního výboru nelze volit kandidáty, kteří jsou v den volby starší 70 let. Volby potvrzuje synodní rada.

Aby mohly po reformě seniorátů seniorátní výbory efektivně spravovat nové senioráty, často s vyšším počtem sborů, umožňuje tento návrh konventu, aby mohl rozhodnout, že seniorátní výbor bude osmičlenný – dosud může být z rozhodnutí konventu pouze čtyř- nebo šestičlenný.

Výsledek projednání tohoto návrhu konventy bude předložen synodu v květnu 2026, který o něm s konečnou platností rozhodne.

Usnesení synodu č. 40/9 – Reforma seniorátů – Řád o správě církve – přechodná ustanovení v souvislosti s provedením reformy seniorátů

Synod ukládá synodní radě, aby zahájila řízení o změně čl. 52 Řádu o správě církve. Dosavadní znění čl. 52 se mění takto:

*Čl. 52. ~~Náhrada ztraceného výdětku členů synodní rady~~ **Přechodná ustanovení v souvislosti s provedením reformy seniorátů***

- 1. ~~Do doby přijetí platového řádu církve náleží laickým členům synodní rady náhrada za ztracený výdělek podle usnesení 27. synodu č. 37 z roku 1991.~~ **Funkční období členů seniorátních výborů a členů předsednictev konventů všech seniorátů skončí k 31. prosinci 2026.***
- 2. ~~Poslanci konventů zvolení staršovstvy podle Řádu o správě církve ve znění účinném do 4. zasedání 36. synodu svůj úřad vykonávají do 31. prosince 2026.~~*
- 3. **Funkční období členů seniorátních představenstev Jeronýmovy jednoty – stavebního fondu všech seniorátů a členů ústředního shromáždění Jeronýmovy jednoty – stavebního fondu skončí k 31. prosinci 2026.***
- 4. **Funkční období seniorátních odborů mládeže skončí k 31. prosinci 2026. Jejich členové se k 1. lednu 2027 stanou členy dočasných seniorátních odborů mládeže příslušných seniorátů, jejichž funkční období bude trvat nejdéle do 30. června 2027 a které do 31. května 2027 svolají seniorátní porady mládeže. Ty podle čl. 7 ŘVVC volbou navrhnou členy seniorátních odborů mládeže seniorátním výborům, které nové seniorátní odbory mládeže jmenují do 30. června 2027.***
- 5. **K funkčním obdobím členů seniorátních výborů do 31. prosince 2026 se pro účely § 9 odst. 6 církevního zřízení nepřihlíží.***
- 6. **Funkční období členů seniorátních výborů všech seniorátů počínající v r. 2027 se zkracuje na tři roky.***

Vzhledem k tomu, že nové uspořádání seniorátů začne platit k 1. 1. 2027, navržená přechodná ustanovení ukončují činnost stávajících orgánů k 31. 12. 2026.

Jelikož délka volebního období podle § 28 odst. 6, písm. a) Církevního zřízení patří mezi základní věci církevního zřízení, je třeba zahájit řízení o změně těchto ustanovení, přestože mají být změny zakotveny „pouze“ v Řádu o správě církve.

Výsledek projednání tohoto návrhu konventy bude předložen synodu v květnu 2026, který o něm s konečnou platností rozhodne.

Vyjádření k navrhovaným změnám CZ a ŘSC

Následující formulář je k dispozici jednak sborům pro sdělení výsledku jednání staršovstva předsednictvu konventu, jednak předsednictvům konventů, která žádáme o vyplnění tohoto formuláře za příslušný seniorát a jeho zaslání do ÚCK (nejlépe elektronicky na adresu sekretariat@e-cirkev.cz) nejpozději se zápisem z jednání příslušného konventu.

Farní sbor ČCE v / konvent seniorátu ČCE doporučuje: A) změny CZ §§ 9, 11, 23, 25, 28 a 36b (funkční období správních orgánů) ☐ přijmout ☐ nepřijmout V případě nesouhlasného stanoviska uveďte, prosíme, důvody: B) změny CZ § 2 odst. 3 a § 22 odst. 3 (úprava věkových hranic pro volby) ☐ přijmout ☐ nepřijmout V případě nesouhlasného stanoviska uveďte, prosíme, důvody: C) změny CZ § 25 odst. 5 (navýšení možného počtu členů seniorátního výboru) ☐ přijmout ☐ nepřijmout V případě nesouhlasného stanoviska uveďte, prosíme, důvody: D) změny Řádu o správě církve čl. 52 (přechodná ustanovení v souvislosti s provedením reformy seniorátů) ☐ přijmout ☐ nepřijmout V případě nesouhlasného stanoviska uveďte, prosíme, důvody: V dne Vyplnil (jméno, funkce): ,
--